

Lietuvis - Baltųjų rūmų pareigūnas

L. Kojelis yra Baltųjų rūmų santykiams su visuomene įstaigos direktoriaus pavaduotojas. Įstaigoje dirba 60 tarnautojų. Tad ir paklausiau Liną, kuris į tarnybą vyksta ankstyvą rytą, kokia yra jo darbo dienos darbotvarkė. Linas atsakė, kad pirmiausia, nuvykus į tarnybą prezidentūros įstaigų rūmuose (Executive Office House), reikia peskaityti spaudą, kiek tai liečia jo pareigas bendradarbiaujant su įvairiomis etninėmis grupėmis. Po to 8,30 v.r. kiekvieną darbo dieną Baltuosiuose rūmuose vyksta aukštųjų pareigūnų posėdžiai. Iš L. Kojelio įstaigos posėdžiuose dalyvauja 10 aukštesniųjų pareigūnų. Po to, sugrįžus į savo įstaigą, būna susitikimai su įvairių tautinių grupių atstovais. Dažnai jų priėmimai vyksta Baltuosiuose rūmuose, dalyvaujant pačiam prezidentui Reaganui. L. Kojelio beveik tradicinė pareiga tautinių grupių atstovus atidaromuoju žodžiu pristatyti pačiam prezidentui. Be to, prisideda nuolatiniai kontaktai su šalies apsaugos (National Security) tarnybos nariais, su valstybės departamento pareigūnais. Kasdien tenka atsakyti apie 40 ar daugiau telefoninių skambinimų. Žinoma, ne pačiam, bet sekretorės pakviestam.

Priešpiečius L. Kojelis dažnai valgo pigiausiame McDonald restorane. Bcsilanką svečiai kartais išsiveda ir į žymiai prabangesnes vietas. Svečiai iš tautinių grupių bendruomenių, norėdami paslaugos, buvo pasidare per daug įkyrūs, anksčiau rytai skambino į namus, neleidami pailsėti. Todėl dabar L. Kojelio privataus telefono namuose numeris mažai kam žinomas.

Kelionės L. Kojeliui taip pat įprastinė rutina. Visur po susitikimų su kitų tautinių grupių nariais jis visada bando surasti laiko susitikti ir su lietuviais, nors jis, kaip aukštas valdžios pareigūnas, vienodai tarnauja visoms grupėms.

Rašant šiuos žodžius vasario 4.d., Linas neseniai buvo sugrįžęs iš Los Angeles, kur kalbėjo indiečiams, vokiečiams, vengrams ir lietuviams. Šiandien vakare ir rytoj jis turi būti Degroite ir ten kalbėti italams, lietuviams ir kitoms grupėms. Tik ką grįžusi mano žmona sakė, kad Liną sutikusi gatvėje grįžtantį iš valyklos su drabužiais. Jis labai skubėjęs, ne po trejeto valandų jau turys būti Detroito už kelių šimtų mylių. Tokiais atvejais valdžios limuzinas su privačiu šo-

J.A.V. Prezidentas Ronald Reagan sveikina Liną Kojelį pradėjusį dirbti Baltųjų Rūmų štabo kolektyve.

feriu jo nevežioja. Reikia pačiam pasiekti orąstį.

Skubėjimas Linui Kojeliui, kaip ir daugeliui JAV valdžios įstaigų pareigūnų, dirbančių raštinėse pareigavietėse, yra įprastas kasdieninės rutinos reiškinys. Štai grupėžio 12 d. prezidentas Reaganas skrido į Niujorką pasakyti kalbos. Paskutinėmis valandomis patarėjai nusprendė, kad prezidentui būtų gera proga ten susitikti su etninių grupių atstovais. Tad Linui teko paskubomis atrinkti tautinių grupių atstovus, juos sukviesti į viešbutį ir sudaryti jų susitikimo su prezidentu Reaganu planą. Todėl ir jis tą dieną kartu su kitais štabo nariais į Niujorką buvo nuskraidintas prezidento lėktuvu "Air Force - 1". Kažin ar kada nors istorijoje kuriam kitam lietuviui teko skristi JAV "Air Force - 1" lėktuvu? Tik į Andrews karinės aviacijos bazę prie Vašingtono, kur stovi "Air Force - 1" lėktuvas, pats prezidentas su pačiais aukštaisiais štabo nariais buvo nuskraidinti malūnsparniu, o žemesnio rango pareigūnai, jų tarpe ir L. Kojelis, nuvežti autobusuais.

Apie jauno mūsų tautiečio pareigas Baltųjų rūmų štabe būtų galima dar

daug ką pasakyti, bet nevisada viską dera spaudoje skelbti. Kai kas gal paklaus, o kaip tas jaunas lietuvis pateko į tokias pareigas? Atsakymas būtų tas, kad šios jo pareigos jau nebe pirmos. Kurį laiką jis dirbo buv. JAV senatoriaus iš Pensilvanijos valstijos Schweikerio štabe, po to Pentagone. Iš Pentagono jis ir buvo pasirinktas Baltųjų rūmų santykių su visuomene įstaigos direktoriaus pavaduotoju. L. Kojeliui kartais tenka parašyti ir kai kuriuos prezidento perduodamus sveikinimus tautinėms grupėms. Kai kurių svarbesnių prezidento kalbų projektus iš anksto pamato apie 150 prezidento patarėjų ir aukštesnių Baltųjų rūmų pareigūnų. Kai kurias jų pamato ir L. Kojelis. Visiems jiems leidžiama pareikšti savo sugestijas, kuriomis kartais prezidentas pasinaudoja.

Įsigykite ir platinkite tarp savųjų ir kitataučių pirmąją šv. Kazimiero biografiją portugalų kalba: SÃO CASIMIRO.

88 puslapių iliustruotas leidinys. Galima gauti ML administracijoje bei Praça da Sé, Livraria Dom Bosco. Kaina. Cr\$.1.500,00.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 10.000,00

Prenumerata paprastu paštu užsieni: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 15.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 800,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjo nuomonę.

Čekius, Perlaiidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 200,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 20.000,00

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

KRATOS IR TARDYMAI

1983 m. spalio 5 d. į Vilniaus saugumo komitetą tardymui, kaip liudininkas kun. Sigito TAMKEVIČIAUS byloje, buvo iškvieistas jo Ekscelencija tremtinys vyskupas Julijonas STEPONAVIČIUS.

Tardymo metu vyskupas J. STEPONAVIČIUS atsisakė būti liudininko kun. S. TAMKEVIČIAUS byloje ir pareiškė, kad, kaip vyskupas, jis gali tik didžiuliu tokiu kunigu, bet joki būdu jo neniekinti.

Į klausimus, ar matęs "Kroniką", ar nepasidėjęs prie Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto dokumentų rašymo ir t.t., vyskupas atsisakė kalbėti. Tardymas truko apie 3 valandas. Po tardymo protokolu vyskupas J. STEPONAVIČIUS nepasirašė,

Čekistas, išleisdamas vyskupą J. STEPONAVIČIŲ pietų pertraukai, pasiliko jo pasą ir įsakė 15 val. prisistatyti į saugumą. Po pietų tardytojas ir dar vienas čekistas prikaišiojo ir mokė vysk. J. STEPONAVIČIŲ, kam šis priimęs pas save kunigus, tikinčiuosius ir šiaip įvairius interesantus, barė, kad remiąs Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą, pagrindžio leidinį "Kronika", kodėl nenori ramiai gyventi, kam rūpinasi ne savo reikalais ir panašiai. Toks pokalbis tęsėsi 1,5 valandos.

L a z d i j a i. 1983 m. rugpiūčio 8 d. į Vilniaus saugumą pas tardytoją MARCINKEVIČIŲ buvo iškvieistas Lazdijų parapijos klebonas kun. Vincas JALINSKAS. Tardymo metu buvo pateikti klausimai: Kaip apibūdinatė suimtąjį kun. Sigitą TAMKEVIČIŲ? Ar girdėjote jo sakomų pamokslų, ar juose nebuvo šmeižiama tarybinė santvarka? Ar teko dalyvauti Kybartų bažnyčioje Kalėdų šventėje vaikams suruoštoje eglutėje, kas buvo seneliu? Tardytojas MARCINKEVIČIUS kaltino S. TAMKEVIČIŲ žinių į užsienį perdavimu, domėjosi "LKB Kronika", teiravosi, kas leidinį leidžia, ar tardomojo manymu, kun. S. TAMKEVIČIUS nebuvo jos redaktoriumi. Kun. V. JALINSKAS paaiškino, kad "Kroniką" rašo, leidžia, daugina bei platina liaudis. Atmesdamas tardytojo kaltinimą, jog Kybartų bažnyčioje buvo suruoštas Eucharistinis susirinki-

mas, kun. V. JALINSKAS pabrėžė, kad tai vyko Eucharistiniais metais ir kun. S. TAMKEVIČIUS darė tai, ko reikalavo Bažnyčia ir jos vyskupai. Jei jau ir minėtas "nusikaltimas" tapo nusikaltimu, tai atidžiai stebėkite, nes šie metai paskelbti gerumo metais, todėl ne vienoje bažnyčioje ta proga gali būti suruošti panašūs "nusikaltimai", - panašiai kalbėjo tardomas kun. V. JALINSKAS. Tardymo metu kun. V. JALINSKAS reikalavo paleisti kun. S. TAMKEVIČIŲ, kaip nepadariusį jokio nusikaltimo, o įtardytojo MARCINKEVIČIAUS klausimą, kaip būtų reaguojama, jei kun. S. TAMKEVIČIŲ paleistų, atsakė, kad tai būtų vienas iš geriausių variantų, nes kunigai ir tikinti liaudis pasipiktinusi tokiu valdžios elgesiu. Kun. Alfonsui SVARINSKUI melagingai primetėt pokario metus, o įdomu, ką primetis kun. S. TAMKEVIČIUI, jis juk gimęs iš darbininkų šeimos ir jau po karo, augo našlaičiu, baigė jūsų, tarybinę mokyklą... Jei jau taip, tai jūs galite ir bet kurį kitą, sąžiningai atliekantį savo pareigas kunigą suimti ir nu-teisti, - ne kartą tardymo metu stebėjosi kun. V. JALINSKAS.

B a r t i n i n k a i (Vilkaviškio raj.). 1983 m. rugsėjo 30 d. į Vilniaus KGB pas tardytoją V. BAUMILĄ buvo iškvieistas Bartininkų parapijos klebonas kun. Antanas LIUBŠYS. Saugumietis jį apklausinėjo kaip liudininką kun. Sigito TAMKEVIČIAUS byloje. Į klausimą, kaip vertina kun. S. TAMKEVIČIŲ kaip žmogų ir kunigą, kun. A. LIUBŠYS atsakė, kad tai ypatingai aukštos moralės ir gilios dvasios žmogus, kad Lietuvai reikia daugiau tokių kunigų. Atsakydamas į klausimą, ar myli ir gerbia kun. S. TAMKEVIČIŲ žmonės, tardomasis patvirtino, kad suimtąjį kunigą labai myli ir gerbia visi jį pažinojusieji tikintieji ir kunigai.

Pasirašyti po tardymo protokolu kun. A. LIUBŠYS atsisakė. Tuomet tardytojas susinervino ir paklausė: "Kodėl jūs nenorite pasirašyti, juk jūsų parodymai apie kun. S. TAMKEVIČIŲ tik teigiamai byloje gali pasitarnauti jo naudai?" "Niekas negali pasitarnauti jo naudai, nes jūs teisiatė nekaltą, ir neieškote tiesos. Nei mano, nei kitų liudininkų teigiami

parodymai čia nieko nenulems" - kalbėjo kun. A. LIUBŠYS.

Po tardymo prisistatė pavardės nepasisakęs saugumietis ir pareiškė norįs pasikalbėti su kun. A. LIUBŠIU. Čekistas pasisakė 1980 m. balandžio mėnesį dalyvavęs Kapsuko m. 20-mečio g. Nr. 3 vykusoje kratoje ir pažįstas Liną BRILIŪTĘ, kuri šiuo metu dirba Bartininkų bažnyčioje skalbėja bei jos seserį Birutę BRILIŪTĘ, dirbančią Kybarto bažnytinio choro vadove. Apgailestavo kad tokios jaunos stoja į vienuoblyną; teiravosi, ar Lina neužiisiimė kokia nors įtartina veikla, t.y. nedaugina ir neplatina pagrindžio spaudos. Kunigui A. LIUBŠIUI visa tai paneigus, tardytojas A. BAUMILĄ perspėjo jį, kad ateityje būtų atsargus, nes, jų įsitikinimu, Linos sesuo Birutė BRILIŪTĖ esanti priešiška tarybų valdžiai ir galinti daryti neigiamą įtaką seseriai.

Tardymas užtruko apie tris valandas.

P r i e n a i. 1983 m. rugsėjo 8 d. į Prienų raj. prokuratūrą buvo iškvieistas Prienų parapijos vikaras kun. Antanas GRAŽULIS. Prokuratūroje su įspėjimu jo laukė LTSR prokuroras BAKUČIONIS. Įspėjime kun. A. GRAŽULIS kaltinamas kulto įstatymų pažeidimu. Prokuroras BAKUČIONIS įrodinėjo, kad, ruošiant kalėdinę eglutę, į šventinę programą buvo įtraukti vaikai: jie sakė eilėraščius, giedojo giesmes, kai tuo tarpu Bažnyčia atskirta nuo mokyklos. Prokuroras teigė, kad religinių susivienijimų nuostatai draudžia kalėdoti, o jis, nesilaikydamas jų, toliau kalėdoja. Į kun. A. GRAŽULIO paaiškinimą, kad kalėdojimas yra tik tada, kai imama auka, o jis tik lanko parapijiečius ir jokių aukų nerenka, prokuroras nereagavo. Kun. A. Gražulis buvo kaltinamas parašų po protestais dėl kunigų - Alfonso SVARINSKO ir Sigito TAMKEVIČIAUS - suėmimo rinkimu bei jų gynimu. Prokuroras bandė įrodyti, kad ginti suimtus kunigus yra nusikaltimas, kadangi, jo žodžiais tariant, jie, kaip nusikaltėliai, teisėtai patraukti baudžiamajon atsakomybėn, o jis, kun. A. GRAŽULIS, gindamas suimtuosius, žemina valstybės autoritetą.

1983 m. rugsėjo 24 d. Prienų rajoninis laikraštis išspausdino žmutę, kurioje rašoma: "... 1983 m. rugsėjo 8 d. Prienų bažnyčios vikaras kun. A. GRAŽULIS už sistemingą įstatymo apie religinius kultus pažeidinėjimą bei nepagrįstus išpuolius prieš tarybinę visuomenę buvo įspėtas, kad už pakartotinus panašius veiksmus, t.y. įstatymų pažeidimus, gali būti patrauktas atsakomybėn.

KARD. GLEMPAS LANKYS LIETUVĄ?

Spalio 17 d. britų „Guardian“ dienraštis rašė, kad Lenkijos kard. Glempas, kuris neseniai lankėsi Vatikane, prasiitarė, kad jis priimtų Maskvos pakvietimą aplankyti ortodoksų patriarchą Pimeną.

Vatikane kalbama, kad kard. Glempas gal prašys Maskvos leidimo aplankyti katalikišką Lietuvą.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventario, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4. and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206
V. Prudente - Fone: 273-6696

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Vasario 16-tos minėjime, iškeldamas lietuvių kalbos kurso svarbą S. Paulo Katalikų universitete (PUC) išsitariau: "Pažiūrėsime, kaip jaunimas įrodys savo meilę lietuvių kalbai, kaip pradėsime registraciją lietuvių kalbos kursui PUC universitete. Manau, kad nevienas mūsų pamąstė, o gal iš tiesų mes perdideli optimistai, kažin ar tas jaunimas nepasiliks tik prie pažadų. Kai kas net būkštavo: "Nėko iš to neišeis. Vaikai net j Vila Zelina neina, tai kur jie dabar važiuos kažin kur j miesto centrą". Pažio minėjimo metu keli jaunuoliai teiravosi ir norėjo būtinai įsirašyti, bet mes to negalėjome padaryti, tai jau universiteto reikalas.

Pagaliau atėjo taip lauktasis, kovo 17, šeštadienio rytas. Nuvažiavau kiek anksčiau, nes prie fakulteto privažiavimas sudėtingas, pilna visur mašinų nėra kur sustoti. Reikia gerokai pasisukinėti, kol vietą surandi. Daug studentų jos, kur tuos lietuviukus reikės surasti? Teiraujosi sekretariate – nurodo vietą, nueinu, bet ten nieko nėra. Dar salė uždaryta. Pamažu atsiranda lietuvių kursų studentai. Visi susirūpinę, kad sunku susirasti. Girdi kitoje vietoje daugiau lietuvių laukia. Grįžtu j informacinį skyrių. Girdžiu jie kalbasi, kad pirmiesiems buvo duota sąmoningai klaidinga informacija. Atseit, "trote" – "aujukus" supažindinti su klaidžiais koridoriais. Tarp jų nesutarimas, girdi, matai, čia neiliniai studentai, nebuvo ko jiems tokius šposus krėsti. Pagaliau nurodoma garantuota salė.

Surenku dalį pasimetusių. Užmetu akį j skaičių ir suprantu, kad vietų skaičius buvo persoktas. Turime daugiau mokinių negu vietų. Buvome pramatę pirmajam kursui 20 vietų. Dauguma sakosi norj pradėti iš pradžios.

Mokytojos Angela Joteikaitė ir Liucija Jodelytė Butrimavičienė dalinasi įspūdžiais su kursų koordinatorė rašyt. Halina Mošinskiene. Bendras įspūdis, kad darbo bus. Tik nežinia, kaip čia dabar viską reikės sutvarkyti, kaip sugrupuoti mokinius, kad nebūtų vieniems per sunku, kitiems nereikėtų snausti. Kalbos pažinimas irgi nevienodas.

Jaučiuosi laimingas galėdamas atidaryti šį naują kelią. Primenu, kad ne mes vieni čia mokomės, pasakau, kiek ir kur kituose pasaulio universitetuose mokomasi lietuvių kalbos. Esame lyg salėlis dideliame pasaulio vandenyne, bet mus jungia viena meilė savo kraštui, savo tėvų kalbai ir kultūrai. "Mūsų Lietuvos" redaktorius kun. Pr. Gavėnas primena šv. Kazimiero metus ir išdalina šiek tiek informacijos studentams apie Lietuvą. Ir tuč tuojau prasidėjo pamokos.

Ir taip Brazilijos lietuviai atvertė naują puslapį savo kultūros gyvenime. Bendromis jėgomis Brazilijos lietuvių bendruomenė padėjo kertinį akmenį tvirtam lietuvių kalbos ir kultūros plėtimui šiame krašte. Suprantama, kad tai tik kertinis akmuo, bet be jo negalima apsieiti. Gi universiteto suolas, kur jis bebūtų, visuomet pasiliks universiteto suolu. Visi, kas tik jį lankė, su nostalgija prisimena studentavimo laikus, sunkumus, nepasisekimus, taip pat ir pergales.

GERIAUSIA DOVANA –
LIETUVISKA KNYGA.

ISPŪDŽIAI IŠ SÃO PAULO

Montevideo, 1984 m., kovo 8d.

Sugrįžęs iš San Paulio j savo parapiją, jaučiu pareigą padėkoti mieliems Parque da Moóca lietuviams saleziečiams, mane priėmusiems pas save per mano atostogų laiką, ir kitiems lietuviams, kurie man vienu ar kitu būdu yra padėję.

Esu dėkingas už vaišingumą ir visokią pagalbą, o parapijos šoferiui kunigui Petruvi už vežiojimus. Jonas Bagdžius, Stasys Joteika ir Eugenija Bacevičienė mane nuvežė j krautuves ir padėjo nusipirkti kas reikia. Vienas paliktas aš tikriausiai būčiau buvęs apgautas arba apvogtas. Jonas Bagdžius mane ir kun. Gavėną nuvežė j muziejų ir zoblogijos sodą.

Vasario 6 d. išvykau j Itaiči pas Jėzuitus atsilikti savo metinių rekolekcijų. Gilų įspūdį man paliko didelės salės, valgomieji ir parkai. Tai buvo gražios, ramios susitelkimo dienos. Ten būdamas išmokau šventas mišias laikyti portugaliskai. Man patarnaudavo senas broliukas, patenkintas turėdamas vélesnes šventas mišias.

Per Tautos Šventę sekmadienį vasario 19 d. man teko garbė koncelebruoti drauge su kunigais Gavėnu ir Jokubausku, ir po Evangelijos tarti žodį. Įspūdingas buvo kultūrinis aktas seselių gimnazijoje, o po jo priėmimas Jono Tatarūno namuose.

Vasario dvidešimtąją anksti rytą mane vežė Dédé Juozas j Lietuviją, nes, kaip jis sakė, būti San Paulyje ir nematyti Lietuvos, tai tas pats kaip būti Romoje ir nematyti popiežiaus. Man parodė stovyklavietę, karves, gražias alėjas, Sekančią dieną pašeriau žuvis džiovinta duona ir vėliau atlaikiau šventas mišias zapyškinio stiliaus bažnytelėje.

Trečiadienio, vasario 22 d., kaip buvome sutarę su Jonu Bagdžiumi, išvykome anksti rytą j Aparecidą. Be Jono ir manęs, drauge važiavo Birutė Bagdžienė, Marija Bagdžiūtė Garkauskienė. Mums šoferiavo Edvardas Greičius. Koncelebravau drauge su kitais trimis kunigais. Po pietų užlipome j dangotaižį, iš kurio viršūnės matėme bažnyčias, žmones ir namus.

Kaip paskutinę mano išvyką kun. Petras Rukšys man pasiūlė vykti sekmadienį vasario 26 dieną su Šv. Juozapo Vyrų Brolijos ekskursija j Santos. Kai pasirodė, kad ekskursija neįvyks, tai jis pats suorganizavo išvažiavimą su savo mašina j Praia Grande. Su mumis važiavo Irena Skurkevičiūtė, Daniela Ruzgaitė ir Veronika Dimšienė. Apsistojome Irenos vasarnamy. Mūsų kompaniją pralinksmino vėliau atvykęs Vladas Jurgutis su žmona. Gražiai ir linksmi praleidę dieną (netrūko ir linksmų lietuviškų dainų), vakare sugrįžome j namus.

Dar turėjau malonumo pietauti pas p. Narušius ir p. Čiuvinskus.

Esu ypatingai dėkingas šv. Kazimiero parapijos kunigams, kurie mane priėmė kaip bendrabrolį ir manimi rūpinosi ir reikale padėjo. Ačiū kunigui J. Šeškevičiui už kelis pakvietimus pietums ir už išvyką j Lietuviją. Be Jono Bagdžiaus išvažiavimas j Aparecidą tikriausiai būtų neįvykęs. Dėkoju Magdalenai Vinkšnaitienei, kuri už jai atvežtas dovanas atsilygino dovanomis. Ona Svečiulienė dėkoja Čiuvinskams už parvežtas dovanas. Veronika Žebraitienė priėmė labai mielai Veronikos Dimšienės dovaną ir jai labai nuoširdžiai dėkoja.

Charakteringiausias šios išvykos bruožas – 32 valandų kelionė autobusu be sustojimo. Prieš keliaujant atrodė, kad tokios kelionės nebus galima išlaikyti, bet praktika parodė, kad tokia kelionė yra galima. Ši kelionė ir pabuvimas su San Paulio lietuviais mane dvasiškai praturtino. Tegul Dievas gausiai atlygina visiems, kurie prie šio mano sielos praturtinimo kuo nors prisidėjo.

Dėkingas lietuviams sanpauliečiams

Kun. Jonas Sukackas, S.J.

GAVĖNIO RIMČIAI

Šių 1984 metų Vasario 16-tosios Pamaldų pamoksle, svečias iš Montevideo, Prof. T. Jonas Sukackas S.J., išsireiškia giliom mintim, Tarp kitko jis sako:

"Šv. Kazimiero pavyzdžiu – skirkime daugiau laiko MALDAI, AUKAI, GERO DARYMO ARTIMUI.

Šie Šv. Kazimiero Metai tebūnie mums lyg pratęsimas išganymo ir dvasinio atsinaujinimo metai. Tebūnie jie Maldos ir Aukos už PAŠAUKIMUS METAI...

Mūsų ginklai yra dvasiniai: MALDA, ATGAILA, GERI DARBAI, UŽUJAUTA PRIEŠUI ir JAM ATLEIDIMAS.

Mes esame pranašesni už mūsų Tėvynės pavergėjus. Mes turime tai, ko jie neturi. Mes turime tikėjimą, meilę ir atleidimą priešui...

Mūsų neramumas nyksta ir mes pakylam dvasia turėdami, Marijos Apsireiškusios Fatimoje 1917 metais, užtikrinimą, kad bedievybės šmėkla ir bedieviško komunizmo kėsiai bus pašalinti.

Marija prašė kasdien kalbėti rpžinį. Gal dėl to komunistai neapkenčia rožančiaus, jį atima iš suimtujų ir apkaltintų kalinių, neleidžia turistams jį įsivežti, kad nepadovanotų giminėms bei draugams.

Pasitikėkime Dievo Apvaizda ir tikėkime, kad Viešpats tiek mūsų tautos, tiek kitų pavergtų tautų neapleis ir vieną dieną jas išvaduos. Komunizmas tai milžinas bet su molinėmis kojomis.

Vieną sykį jis sugrius, subyrės j šipulius, o iš po jo pakils tautos laisvam gyvenimui".

Kun. Pr. Gavénas

SUSIPAŽINKIME SU ŠV. KAZIMIERU

Paveikslai

Vienuolio augustiniono Hilarijono knygelėj (Il breve compendio della vita, morte e miracoli del santissimo prencepe Casimiro), pirmą kart išleistoį Neapoly 1629, pasirodo iliustruotas šv. Kazimiero gyvenimas. Tai įvairiai j tekstą įterptos iliustracijos, vaizduojančios kaikuriuos Kazimiero gyvenimo įvykius, kaip antai:

šv. Kazimieras meldžiasi,

šv. Kazimieras miega ant grindų,

šv. Kazimieras randamas naktį prie bažnyčios durų,

šv. Kazimieras gydo vargšus ligonius,

šv. Kazimieras atsisako Vengrijos sosto,

šv. Kazimieras plakasi,

šv. Kazimieras, pasidėjęs karūną klūpo priešais Dievo Motiną.

Seka atvaizdingai keli jo stebuklai:

mirusi mergaitė prisikelia prie šv. Kazimiero kapo,

šv. Kazimieras perveda Lietuvos kariuomenę per Dauguvą,

šv. Kazimierui pasirodžius debesyse, Lietuvos kariuomenė nugali maskviečius prie Polocko.

Įvairūs šv. Kazimiero atvaizdai paplito Lietuvoj, Lenkijoje, Belgijoje, Vokietijoje ir kitur. Garsiausias mūsų šventojo atvaizdas — tai italo Carlo Dolci (1616-1686) kilmingų jaunuolio bruožų biustinis portretas, kur lyriškai koncentruoja Marijos himno sceną (originalas saugomas Pitti paveikslų galerijoje, Florencijoje).

Jubilėjiniais metais įvairūs menininkai — lietuviai ir kitataučiai — kuria naujus Šventojo paveikslus, stengdamiesi atvaizduoti vieną ar kitą jo gyvenimo ar šventumo atspalvį. Tokių menininkų yra ir São Paule.

KULTAS UŽJŪRIUOSE

Šv. Kazimiero garbinimą lietuviai ir lenkai nusinešė ir į užjūrius. Laisvajame lietuvių pasauly bažnyčių bei koplyčių šv. Kazimiero vardu priskaitoma apie 30. Vien tik JAV jų yra apie 20. Paskutinė Kazimiero vardo lietuvių parapijos bažnyčia yra Montrealy (Kanadoj), pašventinta 1957.III.3. Jauniausia pagal L.E. koplyčia pavadinta šv. Kazimiero vardu yra Adelaidėj, pašventinta 1960.XI.20.

Bet gal pati jauniausia asmeninė lietuvių parapija, nešiojanti šv. Kazimiero vardą, tai São Paule, Brazilijoje, įsteigta 1968.III.3. ASMENINĖ ŠV. KAZIMIE-

šv. Kazimieras garbina Mariją. (Iliustracija iš Hilarijono knygelės).

RO LIETUVIŲ PARAPIJA.

Su šv. Kazimiero vardu yra surišta visa eilė lietuviškų organizacijų ir įstai-gų. Savo globėju šv. Kazimierą yra pasirinkę skautai bei Lietuvos vyčiai. 1907 m. JAV-se įsisteigė šv. Kazimiero seserų kongregacija-vienuolija. Lietuvių pranciškonų ir marijonų provincijos JAV-se turi pasirinkusias šv. Kazimiero vardą. Romoje nuo 1948 m. veikia šv. Kazimiero vardo lietuvių kunigų kolegija.

“SAN CASIMIRO” VENEZUELOJ

Ne tik lietuviai ir lenkai išvežė šv. Kazimiero kultą į užjūrius. Su jais — ir gal dar pirm jų — tai padarė ispanai.

Štai, dar 1783-84 metais Venezueloje kuriasi SAN CASIMIRO miestas ir parapija, kurios įkūrėju laikomas kunigas José Rafael Ortiz de Serate, ispanas. Dabar mieste gan didoka nauja bažnyčia, statyta prieš 100 metų. Didysis altorius balto marmoro, o jame beveik žmogaus ūgio šv. Kazimiero statula, atgabenta iš Ispanijos.

Kovo 4 — miesto šventė, į kuria susirenka žmonių ir iš tolimų apylinkių. Ryte — iškilmingos Mišios, o vakare miesto gatvėmis būna procesija, kurioje nešama šventojo statula, bet ne ana iš didžiojo altoriaus, o kita, kur šv. Kazimieras pavaizduotas jaunuolis 18-to šimtmečio rūbuose duodąs vargšui duonos kepalėlį. Šalia jo stovi nežinomas vargšas; procesijoje juodu nešami abu vienas šalia antro.

Šventė nesibaigia su kovo 4-ta, o tęsiasi visą oktavą, su ypatingom Mišiom įvairių šeimų intencija.

San Casimire gimęs dabartinis Karako arkivyskupas Lucas Guillerme Castillo prašė ten besilankančio mūsų vysk. V. Brizgio jam surasti noveną į šv. Kazimierą. Jis ją įvestų Karako arkivyskupijos bažnyčiose prieš kovo 4-tą, kaip pasirošimą šv. Kazimiero šventei.

Kaip ten atsirado “San Casimiro” ir iš kur toks pamaldumas į mūsų šventąjį?

Habsburgiečiai, kurie valdė Ispaniją, savo rankose laikė taip pat Neapolio ir Sicilijos karalių (vadinamą dviejų Sicilijų karalyste). O čia, kaip matėme, šv. Kazimiero kultas buvo plačiai pasklidęs. Nemažiau pasklidęs turėjo būti ir pačioje Ispanijoje; juk šv. Kazimieras — Ispanijos valdovų giminės šventasis. Taigi pamaldumas.

ŠV. KAZIMIERO AKTUALUMAS

Tai kuo pasižymėjo šv. Kazimieras? Ir kodėl paskelbtas šventuoju ir pavyzdžiu, ypač jaunimui? Ir kodėl ypatingas lietuvių jaunimo globėjas?

Į tai trumpai atsako, tarp kitų, jauninėtasis Hilarijonas, italas, savo knygelėje apie “santissimo prencepe Casimiro”, dar 1629 metais. Jis ten pristato šv. Kazimiero dorybes vaizdais — iliustracijomis:

- Kazimieras meldžiasi
- Kazimieras miega ant grindų
- Kazimieras randamas naktį prie bažnyčios durų
- Kazimieras slaugo vargšus ligonius
- Kazimieras atsisako Vengrijos sosto
- Kazimieras plakasi
- Kazimieras, pasidėjęs karūną, klūpo prieš Dievo Motiną.

O buvęs São Paulo arkivyskupas, kard. Dom Agnelo Rossi (kalbėdamas Romoje šv. Kazimiero šventės proga 1973 m.), priduria:

- Trumpam savo gyvenime šv. Kazimieras mums paliko pavyzdį karžygiškų dorybių, taip reikalingų ir mūsų laikams:
- pavyzdys IŠTIKIMYBĖS BAŽNYČIAI IR POPIEŽIUI
 - pavyzdys ATGAILOS, SUSIVALDYMO, SKAISTUMO, pasaulietiskam prabangiam gyvenime: po karalaučio rūbais dažnai dėvėjo ašutinę;
 - pavyzdys PAMALDUMO Į EUCHARISTINĮ KRISTŲ, kurį dažnai priima komunijoje ir lanko net naktimis;
 - pavyzdys GYVO PAMALDUMO Į MARIJĄ, kurią garbina ne tik lūpom, o ir visu savo gyvenimu;
 - pavyzdys ARTIMO MEILĖS, meilės vargšams, beturčiams, ligoniams.

Halina Mošinskienė

IS LITERATŪROS BŪRELIO VEIKLOS

po vieny metų pertraukos... Kodėl? — Mat, 1983 — jie buvo tikrai nepalankūs.

Mūsų bendruomenės S. Paulyje, kas galėjo nešdinosi į kitus kontinentus. Vieni į Tėviškę, kiti į seimus, šventes P. Lietuvių pasirodymuose, kaip bitės išsisklaidė palikusios savo avilį. Iš bičių gyvenimo pasimokykime. Nei vieno avilio jos neapleidžia jei jų vadinamoji "motina - karalienė" nepasitraukia iš savo avilio.

Mūmyse yra visai kitaip: "Panorau keliauti, išvažiuoju ir žinokitės." — Ir tai yra svetimas reiškinytis pačių lietuvių šeimų tradicijoje. Manau, kad daugelis išvykdamis iš Lietuvos į tolimus užjūrio kraštus, ar į Sibiro tundras ir ledynus išvežti dar perdavė kažkam iš likusiųjų savo pareigas — kas jaunesniems likusiems troboje, kas savo kaimynams su blankios vilties žodžiais: "Saugok namus, naudokis jais, o jei sugrįšime atsi-lyginsime"

Lietuvių išėvijios gyvenimas remiasi BENDRUOMENE. Tai yra bendros kilmės ir kalbos daugiau ar mažiau, bet tais pačiais saitais surišti žmonės — lietuviai. Kur jie bebūtų, kokiose sąlygose (tai parodo praeities istorijos lapai: Pasiskaitykite 1883 metų "Aušrą", kaip jie spietėse savitarpy, kaip kiekvienas lietuvis kitam buvo brangus. Ar jis Petra-pily, ar Varšuvoj, ar jis Tilžėj ar Kreke-navoj — visi jungė bendromis jėgomis išlikti LIETUVIAIS). Nuo seniausių lai-kų — du trys lietuviai jau jie kažką rašo, jau jie kažką spauzdina, jau jie kviečia talkon savuosius.

Nesigilindama į "plepalus", kad antrojo pasaulinio karo išblokšta iš savo krašto lietuvių tauta, vadinamieji "DP", Vakarų Europoje į "lagerius" paskirstyti nesnaudė. Kur nepasidairysi Vokietijoje, pirmieji "šapirografuoti" laikraštėliai radosi. Net, kiek vėliau knygų Leidykla "Terra", Sūduva". Lietuvis be lietuviško žodžio nuo "Aušros" laikų negalėjo gyventi svetur.

Štai Brazilijoje, ir čia, kai susibūrė lietuviai, pirmiausia žiūrėjo, kad būtų spauzdinamas lietuviškas žodis. Šitai mes dabar sužinome iš Antano Dutkasis straipsnių, kuris labai ryškiai perduoda visą "Lietuvių spaudos kelią Brazilijoje".

Pažanga elektronikos komunikacijos pagelba jau galima apie save šį bei tą plačiau perduoti, bet yra spauda — SPAUDA. — Anot rusų posakio: "Ką išspauzdinsi "plunksna", nesukapos nei kirvio galia".

Literatūros Būrelio iniciatoriaus ir jo narių dėka, rinklamiesi savytarpy, mes vis dėl to sugebėjome pritraukti rašančias pajėgas, skaitančias pajėgas, ne vien sutupusių prie TV žmonių. Būrelyje bu-

vo skaitoma ir nagrinėjama lietuvių dabarties ir praeities literatūra, susirašinėjimas su knygų redaktorais, su keliautojais, su mūsų tautos disidentais labai praplėtę akiratį, suartino Lietuvą su mumis. Mes gyvai jautėme pulsavimą išėvijios lietuvių ir savo Tėviškės brolių inspi-racijų ir realybės.

Pastarajame š.m. "Būrelio" susirinkime, vadovas pareiškė, kad turime daugiau išėiti viešumon. Ruošti įvairius "minėjimus" ir t.t. Esą nereikalingi "visokie tarpusavio prisiminimai..." — Gal būt, patiems praeitį išgyvenus jie neįdomūs, bet iš savo mokinių žinau, kad jaunimas nori pažinti LIETUVĄ LAISVĄ ir jiems toji praeitis yra įdomi, masinanti. — Jiems ir dabarties Lietuva yra įdomi. Ir tų žmonių išgyvenimai Tėviškėje. Praeities laimėjimai turi būti tik paskata, kaip mūsų himno žodžiais: "Iš praeities Tavo sūnūs testiprybę semia". O ją reikia semtis ir iš DABARTIES.

"Literatūros Būrelis" yra sekcija L. Bendruomenės Brazilijoje. Jai dabar vadovauja prel. Pijus Ragažinskas. Čia ir įvyko, staiga sušauktas "neįprastas" senos 13 metų tradicijos pakeitimas. Iš keleta sukviestų ten dalyvavusių, Algirdas Mošinskis davė platų išsamų pranešimą apie numatomą "Lietuvių — Portugalų Kalbos Žodyną" — Šitas klausimas, jau buvo anksčiau iškeltas Dr. Alfonso Petraičio, nes iki šiol "mažasis" žodynėlis nebepatenkina studentų poreikalavimų ir buvo numatyta jį praplėsti. Savo tarpe pasitarę, "Būrelio" iniciatoriaus sutikimu, nutarta buvo, išleisti lietuvių portugalų žodyną stambų ir "visiems laikams".

Čia ir iškilo, kaip visada "problema" Kiek kainuos? Kas apmokės išlaidas? Brazilijoje, atrodo, gyvena tik ubagų gausa. — Atrodo, kad kultūriniam reikalui — visi mes tesame "elgetos".

Pirmininkas, prel. P. Ragažinskas pasiūlė, kad sudaryti atskirą "naują sekciją" — knygų ir spaudos reikalų. Tuo pačiu atsipalaiduoti "Literatūros Būreliui" nors stambiausių jos tikslų.

O gi praeitis yra mūsų KALBA. Ką gali suprasti jaunimas iš Maironio poezijos, mūsų dabarties poetų ir rašytojų, jei jis nesupranta, ką reiškia paprasčiausi žodžiai: "... suodini ir purvini, išblyškę jie stovėjo tylūs..."

Tai nėra mano fantazijos prasiveržimas, tai yra mano asmeninė patirtis su savo asmeniniais mokiniais studentais, kurie nori išmokti lietuvių kalbos.

Lietuvio Viktoro Lukavičiaus
RESTORANAS VITUS
Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 Tel.441-6846
SÃO CAETANO DO SUL

Sutinku, ruoškime minėjimus: skaitykime mūsų poetus, rašytojus, vaidinkime scenoje jų veikalus. Kam? Savo pasismaginimui, keliolikos senų motinėlių pasilinksminimui. Ne tam buvo "Literatūros Būrelis" tikslas. Bet... tebūnie man atleista.

P.S. Kaip bebūtų savitarpy "sausros metai", neliko jie neatžymėti. "Literatūros Būrelis" ilgamečiai dalyviai Janina ir Henrikas Vakačiai vis dėl to pasidalino savo kelionės įspūdžiais po Š. Ameriką su Brazilijos lietuviams spaudoje, taipogi ir Halina su Algirdu Mošinskiai savo įspūdžius aprašė Kanados "Tėviškė Žiburiuose", Jonas Tatarūnas — "Mūsų Lietuvoje". It taip, kaip "šviesa iš šviesos" radosi entuziastiškai, dėka vieno jauno studento Octavio Rutkausko iš USP, padėjusio rasti vietą lietuvių kalbos kursui universitetinio lygio mokiniams PUC. Tai yra Alfonso Petraičio dėka. Jo pamokų, jo kruopštaus darbo, jo nepailstamos energijos, jo entuziazmo ir nepalaužiamo tikėjimo, kad lietuvis išėvijioje gali būti LIETUVAI ne "benamis Jonukas", bet tautos kamieno atžala.

O svarbiausia padėka kun. Pranui Gavėnui, šv. Kazimiero parapijos klebonui, "Literatūros būrelis" lankytojui — kiek sveikata leisdavo — kuris įdavė mums į rankas tai, ko iki šiol nei patys nesitikėjome.

"Kaip bus ar nebus — lietuvis niekur nepražus" — Ar su "Būreliu", ar be "Būreliu", kai jaunoji karta pasisavins LIETUVIŲ KALBĄ — Lietuva čia susilauks gražaus prieauglio, susipratęs ir ateities vilčių pilno.

NAUJAS LEIDINYS APIE LIETUVĄ

PLB Visuomeninių Reikalų komisija vasario mėn. pradžioje išsiuntė visų LB kraštų valdyboms po atitinkamą skaičių egzempliorių naujai išleistos knygos apie Lietuvą. „Mind Against the Wall“ yra dr. Rimvydo Šilbajorio redaguotas septynių lietuvių mokslininkų straipsnių rinkinys, kuriame paliečiamas okupanto Lietuvoje vykdomas kultūrinis genocidas. Valdybos yra prašomos knygas patalpinti į aukštųjų mokslo institucijų ir viešąsias bibliotekas, ar savo nuožiūra įteikti svetimtaučiams žurnalistams, rašytojams, laikraščių redaktoriams, kurie veikale sukauptą informaciją galėtų toliau skleisti. Knygą išleido Lituanistikos Instituto Leidykla, išleista JAV LB Krašto valdybos lėšomis

OPERA „LIETUVIAI“

Po šimto dešimties metų pertraukos, Italijoje vėl yra pastatoma kompozitoriaus Amilcare Ponchielli opera „I Lituani“ — Lietuviai. Trys operos spektakliai yra statomi Cremonos operos teatre, šiaurės Italijoje, minint kompozitoriaus Ponchielli gimimo 150 metų sukaktį. Firmasis operos „I Lituani“ spektaklis buvo vasario 10 dieną.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ADELĖ ŽARKAUSKIENĖ

staigiai mirė kovo 12 dienos trečią valandą ryto. Beveik du metus išgulėjo lovoj, po to kai buvo sulaužiusi pradžioj ranką paskui kojas. Paskutiniu laiku jau galėdavo atsikelti ir greit būtų jau pradėjusi vaikščioti.

Velionė buvo gimusi Varėnoj 1907 m. lapkričio 15 d. Juozo ir Jievos Makšelių šeimoje. 1927 m. ištekėjo už Petro Žarkausko ir po dviejų metų susilaukė dukters Stasės. 1929 m. pabaigoj Petras išvyko Brazilijon laimės ieškoti. Būdamas gabus darbininkas greit prasigyveno ir neužilgo galėjo atsikviesti šeimą. Žarkauskų šeima įsikūrė V. Anastacio rajone. Čia gyveno daug lietuvių, tad susidarė nemaža lietuvių kolonija. Pradėjus statyti toj apylinkėj lietuvišką mokyklą, susitvėrė mokyklos rėmėjų būrelis, kuriam beveik visą laiką vadovavo Petras Žarkauskas. Adelė Žarkauskienė netik rūpinso savo šeima. (Brazilijoj gimė antra duktė — Genė), bet taip pat Dr. Jono Basanavičiaus vardo mokyklos rūmų išlaikymu. Tam reikėjo nemažai laiko ir darbo. Vaisės, šventės, pietūs, šokiai ir kitokie parengimai be jos nepraeidavo. V. Anastacio buvo susidariusi, Adelės vadovaujama, gražus ir darbštus šeimnininkių būrelis, kuriam netrūko noro ir entuziazmo dirbti. Deja visi anastaziečiai, ypač Žarkauskai skaudžiai pergyveno įvykius, kai Sąjunga, teismo keliu, iš anastaziečių atėmė mokyklą ir ją išnuomavo kitiems. Žmonės praradę savo mokyklą, kurią statė ir dėl kurios dirbo, nusivylė. Dabar jau nebūti kur susirinkti ir kartu pabūti. Teismas ir kiti pergyvenimai nemažai prisidėjo prie Adelės sveikatos pablogėjimo.

Adelė Žarkauskienė bus pagarbiai prisimenama visų V. Anastacio lietuviu.

Netikėtai ir nelauktai mūsų anastaziečių kolonijos darbučiai ir atsidavusiai narei, pavyzdžingai žmonai ir motinai

AŲA

ADELEI ŽARKAUSKIENEI

mirus

liūdime praradę gerą draugę ir reiškiame mūsų solidarumą bei užuojautą vyrui PETRUI, dukrai STASEI su vyru JUOZU ir dukrai GENEI.

ADELĖS atminimas liks neišdildomas mūsų širdyse, o jos darbštumas mus skatins ir toliau dirbti lietuviybės išlaikymo darbą mūsų tarpe.

Ilsėkis ramybėje šioje svetingoje žemėje.

Vila Anastacio lietuviui

Velionė buvo pašarvota Lapos kapinių šermeninėj, kur daug žmonių budėjo visą naktį. Antradienį rytą buvo daug žmonių. Kun. Petras Rukšys prie karsto atlaikė mišias ir paskui su ilga automobilių karavana, palydėjo į Girasol kapines paskutiniam poilsiui.

7-tos dienos mišios buvo V. Anastacio šv. Stepono bažnyčioj sekmadienio popietėj. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių. Seniai jau buvo matyta kurio nors lietuvi mišiose tiek daug žmonių, o jų buvo ne tik iš V. Anastacio, bet taip pat iš kitų S. Paulo apylinkių. Iš to matoma, kokio vardo ir kokios pagarbos yra užsitaranvusi Žarkauskų šeima.

Visas Sanpaulis liūdi su vyru Petru, dukra Stase ir jos vyru Juozu Valučiu bei dukra Gene. Dievas gausiai atlygins Adelei už didžius darbus ir duos džiaugtis su juo amžinai.

KAZIMIERINIS JUBILÉJUS SPAUDA APIE KAZIMIERINI JUBILÉJU

Šv. Kazimiero Jubilėjaus atidarymą paminėjo net didieji Brazilijos dienraščiai, kaip O ESTADO DE SÃO PAULO, FOLHA DA TARDE, JORNAL DO BRASIL. Tik reikia pabrėžti, kad daugeliu atvejų žurnalistams trūksta objektyvumo; o geriau, jiems nesuprantamas faktas ta (nelemta) lietuvių unija su lenkais. Todėl išeina dar keblesnė padėtis (kurios pavyzdys yra ir Vatikano keturiom kalbom išleistas kazimierinio pašto ženkle pristatymas): šv. Kazimieras,

Lenkijos karaliaus sūnus, kuris kažin kaip tampa ypatingu Lietuvos šventuoju ar globėju.

Tačiau išsamiai, pilną patiektą informaciją atspausdino Arkivyskupijos laikraštis O SÃO PAULO, ir kiek sutrauktai, bet objektyviai, visiems Brazilijos vyskupams, valdžios pareigūnams, spaudos organams perdavė CNBB (Brazilijos Vyskupų Konferencijos) biuletenis 1984 m. kovo 1 d. laidoj. Verta su juo susipažinti iš paties originalo:

ANO JUBILAR CASIMIRIANO: tem início a 4 de março, em Roma com o Papa João Paulo II na Basílica de São Pedro e em São Paulo, na Catedral Metropolitana, com o Cardeal Arcebispo D. Paulo Evaristo Arns, para os lituanos. Porque a 4 de março de 1484, aos 25 anos de idade, faleceu São Casimiro, filho do Rei da Polônia e Lituânia, canonizado em 1521 por Leão X. Foi sepultado na Catedral de Vilnius, hoje transformada pelos comunistas e ateus em galeria de arte e sala de concertos. A Lituânia está, hoje, ocupada pelos russos. Por isso, com mais razão ainda, os lituanos, espalhados pelo mundo, irão comemorar os 500 anos da morte do Padroeiro da Lituânia, santo, modelo e protetor da juventude. Serão lançados concurso nacional de pintura, livro biográfico e carimbo filatélico sobre São Casimiro. Haverá exposição de imprensa e artesanato, manifestações folclóricas, encontros religiosos e culturais curso de lingua e quermesse casimiriana

Dra. HELGA HERING

MÉDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 — B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvass de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

Išsamią apžvalgą apie "Lietuvą vakar ir šiandien" ir šv. Kazimieras ir Lietuva" davė taip pat AFIGRASP FILA TÉLICO – São Paulo filatelistų biuletenis, skyręs savo 35 numerį (1984 m. kovo 11 d.) šv. Kazimiero Jubilėjui paminėti. Biuletėnio viršelis papuoštas jubilėjinio brazilų pašto antspaudo reprodukcija, o viduj – Lietuvos žemėlapis, šv. Kazimiero ir Vytauto Didžiojo paveikslai bei keli Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklai. Biuletėnis taip pat perduoda ir Kazimierinių metų veiklos programą.

Rajoninis laikraštis JORNAL DA MOÓCA (15.000 egzempliorių) kovo antros pusės laidoj talpins 8 puslapius, surištus su Lietuva ir Kazimieriniu Jubilėjum bei ruošiamą Kaziuko mūgę – Kazimieriniu kermošium.

KAZIMIERINIS ANTSPAUDAS

Brazilų Federatyvinės valdžios Pašto ir Telegrafo Beridrovė leido pagaminti ir panaudoti komemoratyvinį pašto antspaudą su užrašu ANO JUBILAR CASIMIRIANO.

Oficialus komemoratyvinio pašto antspaudo pristatymas vyko sekmadienį, kovo 11 d., 10, 30 valandą Rua Lituânia 67, Lietuvių Sąjungos salėje. Brazilų Pašto ir Telegrafo Bendrovei (ECT) atstovavo Dom Pedro II Centrinio Pašto Filatelijos skyriaus direktorė Da. Lydia Passarella. Pirmutinį antspaudą uždėti buvo pakviestas kun. Pr. Gavėnas, Jubilėjinio komiteto pirmininkas; paskui APCA (São Paulo Meno Kritikų Draugijos) vicepirmininkas bei Matarazzo Sobrinho Kultūrinio Centro direktorius, rašytojas Henrique Lošinskas Alves; Sąjungos p-kas p. Aleksandras Bumblis, žurnalizmo atstovas ir Jornal da Moóca savininkas porf. Oswaldo Antonio Rentes, São Paulo Filatelistų Klubo pirmininkas Frederick M. Den Hartog, São Paulo valstijos Kultūros departamento Filatelijos ir Numizmatikos Komisijos atstovas Cesar Ferrari, jungtinio lietuvių choro atstovas Mo. Liudas Ralickas ir bendra lietuvių atstovė p. Mirna Gaigalėnė. Paskui norintiems buvo parduodami vokai su pašto ženklais ir uždedamas antspaudas. Buvo du centrinio São Paulo pašto filatelijos skyriaus įgalioti pašto ženklų pardavėjai – Izabel ir Waldemir.

Esant sekmadieniui, toj pačioj salėj kun. Pr. Gavėnas atlaikė Mišias, per kurias giedojo vyrų choras, ir pristatė šv. Kazimierą I-mojo Gavėnios sekmadienio Evangelijoj šviesoj – kaip nugalėjusį pagundas ir pasaulio viliones, ir todėl dar gyvą ir šiandien, po 500 metų. Jaudino ypač mintis, kad kai Lietuvoj nei spauda, nei radijas, nei TV, nei mokyklos, o ypač jokios viešos įstaigos nieko "nežino" apie šv. Kazimierą, laisvoj Brazilijoj net valstybinės institucijos didžiuojasi ir

P A D Ė K A

Mūsų mylimai

A. A. ONAI MATELIONIENEI

MIRUS

Širdingai dėkojame kun. Petru Rukšui už ligonių lankymą, laidotuvių apeigas ir 7-tos dienos mišias. Širdingas ačiū visiems, kurie dalyvavo laidotuvsė, 7-tos dienos mišiose ir kurie vienaip ar kitaip mums pareiškė užuojautą ir solidarumą.

Matelionių ir Barbaro šeima

džiaugiasi, galėdamos pagerbti Lietuvos Šventąjį.

Antspaudo inauguracijos progai buvo atspausdintas ir atitinkamas vokas su to paties antspaudo padidinta reprodukcija.

Įvykis buvo paskelbtas filatelistų biuletėny ir vietinėj spaudoj. Todėl vokas ir antspaudas buvo gaudyte gaudomas lietuvių ir kitataučių filatelistų. Daug kas siuntė komemoratyvinį voką su kazimieriniu antspaudu ir į Lietuvą.

Komemoratyvinis pašto antspaudas tačiau galiojo tik nuo kovo 11 iki kovo 18 dienos. Ir todėl daug kas skundžiasi, negalėjęs juo pasinaudoti.

Norint ir šiuo reikalu ypač tautiečiams pasitarnauti, buvo išgautas toks leidimas: 30-ties dienų bėgyje galės būti antspauduoti komemoratyvinio antspaudu ir tušti vokai (su betkokios vertės pašto ženkliuku); jų bus galima nusipirkti ML-vos administracijoje bei V. Zelinės klebonijoje ir, prilipinus papildomą pašto ženkla, išsiųsti. Ypač gera proga dabar – siųsti velykinius sveikinimus, ypač į Lietuvą, su komemoratyviniu voku ir dar kazimieriniu antspaudu. Priedui – kad dar tinkamiau būtų primintas šv. Kazimieras – spausdinami atvirukai (postais), kurie tinkami ir velykiniams sveikinimams. Jų bus galima įsigyti taip pat V. Zelinės klebonijoje ir ML-vos administracijoje. Numatyta jų pardavimas ir per šv. Kazimiero kermošių Mokoje.

Taigi: dar galima įsigyti komemoratyvinį voką su Kazimierinio Jubilėjaus pašto antspaudu. Tuojau bus galima gauti ir kazimierinių – velykinių atvirukų.

ISTORIJOS AKADEMIJA PAGERBIA ŠV. KAZIMIERA

Academia Paulista de Historia (São Paulo valstijos Istorijos Akademijs) tu-

ri savo mėnesinius posėdžius augščiausiam São Paulo dangoraižy, Edificio Italia, 42-tram aukšte, vadinamam Terraço Italia. Posėdin sueina istorinių mokslų žmonės ne vien tik iš São Paulo didmiesčio, o ir iš įvairių valstijos miestų.

Kovo 13-tos dienos susirinkime, tarp įvairių reliacijų, veikalų pristatymų, pranešimų bei pagerbimų, buvo pakviestas ir kun. Pr. Gavėnas duoti pranešimą apie lietuvių švenčiamą kazimierinį jubilėjų. Paties akademijos pirmininko, Tito Livio Ferreira, šiltai pristatytas kaip besirūpinantis dvasiniais lietuvių reikalais ir SĀO CASIMIRO biografijos autorius, turėjo progos brazilų akademikams pristatyti Lietuvos šventąjį, o tuo pačiu ir nušviesti dabartinę Lietuvos padėtį po komunizmo jungu.

Buvo įdomu stebėti, kaip akademiškai, anksčiau nepažįstamo svečio atžvilgiu šalti ir abejingi, po pranešimo sveikino, prisiminė vienur ar kitur pažintus lietuvius, teiravosi daugiau informacijų apie Lietuvą. O vienas, Rudolph Robert Hinner, filosofijos daktaras, rodos austrų kilmės, kuris, pasak akademijos sekretoriaus į aštuonerius metus niekad nedrįso viešai išreikšti savo minties, dabar paprašė žodžio ir, atsistojęs, ėmė liaupsinti Lietuvą ir lietuvius kaip didvyrių tautą: paskui, priėjęs, apkabino kun. Gavėną.

IEŠKOMA

moteris, kuri galėtų prižiūrėti senyvą ir sergančią moterį. Skambinti poniai Julijai tel.274-2712.

M I Š I O S

už prieš šešis mėnesius mus apleidusį

POVILA BUITVYDA

bus atlaikytos balandžio 8 dieną, 8 val. ryto šv. Kazimiero parapijos koplyčioj, Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti.

Magdalena Buitvydienė ir šeima

MŪSŲ ŽINIOS

KAZIMIERINIS KERMOŠIUS

Kazimierinio Jubilėjaus proga ruošiamas pirmas platesnio pobūdžio "kermošius" kovo 30-31 ir balandžio 1 dieną. Kermošiuoj ypač laukiami skirtingų tautų patiekalai – virtuvės. Tad ir čia bus brazilų, argentiniečių, havajiečių, arabų, italų ir lietuvių "seklyčios". Veiks bazaras ir "pizzas". Kermošius bus Juatindiba gatvėj, prieš šv. Kazimiero koplyčią. Kermošiu "globoja" UNIBANCO bankas, JORNAL DA MOÓCA, ARMO, PAULISTUR. Klubas JUVENTUS taip pat įeis su savo "baraku".

Vietiniai laukia lietuviškų patiekalų ir ypač krupniko (kurį šv. Juozapo parapijos kermošiuoj gausūs lankytojai "išlaižė" daug anksčiau, negu kermošius pasibaigė).

ŠV. KAZIMIERO PAVEIKSLAS

ML-vos spaustuvė atspausdino ML bendradarbio Alfonso Kublicko paruoštą didoką (26 x 36 cm) šv. Kazimiero paveikslą su dvikalbiu užrašu: Šv. Kazimieras, Lietuvos Globėjas – São Casimiro, Patrono da Lituania". Tai reprodukcija garsaus Carlo Dolci paveikslo. Jis tinka ne tik savo namams papuošti mūsų šventojo atvaizdu bei dažniau jį prisiminti, bet gali būti ir graži dovana kitataučiams. Galima įsigyti ML-vos administracijoje bei V. Zelinoj.

Ypač tinkama dovana – ir Lietuvos vardo garsinimas – tai SÃO CASIMIRO biografija. Ją išspausdino ir išleido salesiečių "Livraria Salesiana Dom Bosco". O jos turinį pristato São Paulo Meno Kritikų Draugijos vicepirmininkas Henrique L. Alves.

Trumpą šv. Kazimiero biografiją su

žvilgsniu į dabartinę Lietuvos padėtį išleido UNIBANCO. Lapelis dalinamas nemokamai. Jame yra ir įspūdinga malda už "svetimtaučių komunistų ir bedievių" pavergtą Lietuvą.

SALĖS REMONTAI

Norima, kad mėnesio gale salės sienų pagražinimas ir nudažymas būtų baigtas, todėl inž. Jonas Silickas paspartino darbus. Dabar salė turės gražesnę išvaizdą. Remonto darbams aukojo Vincas KLIUKAS Cr\$.10.000,00 ir Antanas SERBENTA Cr\$.10.000,00. Aukotojams širdingai dėkojame ir tikimės, kad taip pat kiti parapičiai prisidės prie didelių išlaidų parengimo.

AUKOJO MŪSŲ LIETUVAI

Jonas VALAVIČIUS prenumeratai ir paramai laikraščiui paaukojo Cr. 50.000,00. Širdingai dėkojame mielam ML skaitytojui ir buvusiam bendradarbiui už paramą ir padrąšinimą.

KULTURINĖS PARODOS ŽINIOS

Kultūrinės Emigrantų parodos komisija vadovaujama Aldonos VALAVIČIENĖS susirenka kas antradienį Sąjungos būtalpose parodos reikalams aptarti. Darbus sutrugdė parodos pravedimo paankstinimas trims mėnesiais. Bus sunaku trumpu laiku gerai pasiruošti. Paro-

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

JONAS ŠERMUKŠNIS

Mielam ML skaitytojui ir rėmėjui širdingai dėkojame.

Administracija

dos komisija praneša, kad parodos išlaidoms padengti SAJUGA paskyrė Cr\$. 150.000 paramą. Komisija už tai Sąjungai širdingai dėkoja.

Parodos atidarymas bus kovo 30 dieną 20 val. Bus meninė programa ir gražuolių pristatymas. Nemunas pasirodys kovo 31 d., o Rūtelė balandžio 6 d.

RAFAELIS

yra antras Genovaitės Martinaitytės ir Luiz Pereira sūnus. Gimė kovo 6 dieną. Naujagimiu džiaugiasi tėvai, o taip pat seneliai Bronius ir Aleksandra Martinaičiai.

Beatriz Amaral de Castilho VALAVIČIUS, Antano Valavičiaus žmona, JAV-bėse baigė medicinos mokslus daktaro laipsniu apgindama daktarato tezę genetikoj. Sveikiname naują daktarę ir linkime sėkmę kartu su vyru Antanu.

UŽ A. A. MOK. EDUARDA PAŽĖRA

Pomirtines šv. Mišias užprašo jo giminės gyvenantieji Kanadoje – A. S. Stancikai, iš Wasaga Beach, Ont.

Šv. Mišios bus atlaikytos Šv. Kazimiero parapijoje ateinančio balandžio (abril) 15 dieną, sekmadienį, 8 val.

Įžymaus kolonijos veikėjo: giminės ir gerbėjai, ypač skautų atstovai, yra maloniai kviečiami dalyvauti pamaldose.

Šv. Kazimiero Parapijos

KERMOŠIUS

KOVO 30/31 ir BAL. 1 DIENA

BUS LIETUVIŠKŲ IR KITŲ TAUTŲ VALGIŲ IR BAZARAS. = VISI KVIETIAMŲ DALYVAUTI

Rua Juatindiba, 28 - P. da Moóca